מכתבים

תודה על התיקווה

על השורה האחרונה של כתבת־הש־ער של גליון ראש־השנה (איש־השנה תשמ"ז, העולם הזה 21.9.87).

את כתבת־הענק, בה הוא עשה, למעשה, את חשבון־הנפש של כולנו, מסיים אורי אבנרי בתי־אור הייחוד שיש לנו כאן, בישראל: ההרגשה של שותפות במיבצע היסטורי גדול בארצנו, בחברתנו, בתרבותנו ובשפתנו.

זוהי, כריבוי אבנרי, ההרפתקה הגדולה, המל־היבה, המרתקת, שמה ישראל.

וזאת הבשורה האמיתית, הנותנת תיקווה לכולנו לעתיד טוב יותר על סמך מה שאבנרי מגדיר, בסעיפים הסופיים של כתבתו, כ"האופ־טימיות, הלהט, האמונה בחשיבות המאבק ובתוצ־אותיו".

תודה על התיקווה. **רזית ערן,** רמת־השרון

● ● ●

המטבע של ז'בוטינסקי

על הפיתרון המתבקש לקביעת זהו־תה של המדינה („שלושה מעגלים", העולם הזה 21.9.87).

להשתמש במונח „ציונות אכזרית" להגדרת רעיון־התירוף של גירוש ערביי ארץ־ישראל מן הארץ הוא מעשה־עוול לזיכרו של יהודי גדול, זאב ז'בוטינסקי, שסבע מטבע־לשון זה, אך מתוך כוונה שונה לגמרי.

כאשר ז'בוטינסקי דיבר, בשעתו, על „ציונות אכזרית" הוא לא התכוון לכך שהציונים (קרי: היהודים) יתאכזרו לאחרים. הוא התכוון לכך שיהודים מוכנים להגשים את הציונות, ולעלות ארצה, רק כאשר מתאכזרים להם.

מה, שלאסוננו, ההיסטוריה אכן הוכיחה כנכון.

ד"ר דויד ינקן, תל־אביב

● ● ●

אין נביא במיטה

על הבעיה הדמוגראפית (איש־השנה תשמ"ז, העולם הזה 21.9.87).

כבר הגיעה השעה שיפסיקו להפחידנו במיב־צע־המיטה של ערביי ארץ־ישראל. פוריותם אומנם רבה מזאת של היהודים בארץ, אבל זאת עובדה הנכונה רק לשעה זאת.

מגמות כאלה עלולות להשתנות, מתוך אלף ואחת סיבות.

וכבר קבע אחד מגדולי הדמוגראפים בעולם, הפרופסור פיליפ האוור מאוניברסיטת שיקאגו: „אין אדם היכול לנבא באמת מיספרי אוכלוסיה עתידיים, וכל מי שטוען שהוא יכול לעשות זאת, הוא או שוטה או נוכל." **יוסף וולקן,** הרצליה

● ● ●

מתחבט ומתלבט

על נאמנות כפולה („שלושה מעג־לים", העולם הזה 21.9.87).

בקשר לפרשת פולארד הוזכרה „אחת הבעיות העמוקות ביותר שנוצרו בעולם היהודי אחר הקמת מדינת־ישראל: בעיית הנאמנות הכפולה" — מה הוא יהודי אמריקאי? יהודי אמריקאי או אמריקאי יהודי?

זאת לא רק בעיה ליהודי הגולה. זאת גם בעיה ליהודי הארץ.

אני מודה ומתוודה שליעיתים קרובות, בקשר לנושאים רבים, אני מתחבט ומתלבט מה אני: יהודי ישראלי או ישראלי יהודי.

אינני יודע. **צבי לנדוי,** ירושלים

● ● ●

חליל ניו־זילנדי

על צורת הכתיבה של מילים לועזיות („איגרת העורך", העולם הזה 6.10.87).

שמתי לב כי בהעולם הזה שוברים מילים לועזיות בצורה שרירותית וללא כל הצדקה ענייינית. הדוגמה הבולטת: אנטי־שמיות, שעה שהמילה היא אנטישמיות.

ובגליון סוכות מצאתי את המילה הגרמנית קונצנטראנסיונסלאגר (מחנה־ריכוז) בצורת קונצנטראנסיונס־לאגר. וזה מעשה אשר לא ייע־שה. זאת מילה אחת, בדיוק כמו פילוסופיה, למשל שבכל זאת אין העולם הזה כותב אותה פילו־סופיה.

ומה היה העולם הזה עושה במילה טומטוהקטנגיאנגקואוטאמאטיאה, שהיא, בסך הכל, שמו של הר בצפון ניו־זילנד (ופירושו, בלשון הילידים, המאורים, המקום בו טאמאטיאה, האיש בעל הבירכיים הגדולות,

(המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידמי:

החי"כ והעשירה

כשחזר רפי אדרי למארוקו, אחרי שנים רבות, הוא זכר את הכפר שבו נולד, ופסע מייד לארמון המלך. בחצר המלוכה פגש גרושה עשי־רה, שבגללה נתגלע עכ־שיו המשבר בחיי הנישואין.

36

כתבת השער האחורי:

אדם, לא סמל

„אני לא סמל מיניו" מכריז בתרעומת הזמר אדם, אך הנערות בנות־העשרה מנסות לגעת בו, לזכות בנשיקה, בליטוף. צוות „העולם הזה" ליווה את הזמר אדם בהופעה בקריית־מוצקין, חזה במו עיניו באכסטאזה של הנערות והנערים, שוחח עם הזמר ואפילו עם אמו.

16

הסודיות הרפואית בשרות האי"דס

כללי הסודיות הרפואית פועלים בניראה גם במיקרה מחלת האיידס. אשה שבאה לבקר אסיר חולה־איידס, שאושפז בתל־השומר, לא ידעה על מחלתו ולא הזדהרה, והתייחדה עם החולה. אם גם היא תחלה — מי יהיה האשם?

6

איידה והטרמפיסטים

זה היה מחזה מביש. מאות ואלפים מגיבורי המאבק במישטר הסובייטי, גיבורים שחירפו את נפשם במסיבות קוקטייל ובמלונות פאר ברחבי העולם, התקבצו למסיבת־מחזור ענקית בלוד. כ־אמצע עמרה אשה נמוכת־קומה, שהגיעה זה עתה ושכמעט נשכ־חה: אלמונית בשם אידה נודל.

14

התאבדות בעירייה

הצנחן הקשוח שנקלע לעיריית רמת־גן, למחי־לקת־התברואה, קין במילחמות הפוליטיקאים והחברה להסתלק מעבודתו. חבריו לא הבחינו, כי הוא גם קין בחייו. אחרי התאבדותו של שרגא טל, מדברים על התב־כים, ההדחות ואווירת הגיהי־נום בתחום־שיפוט אורי עמית.

8

מוחר למצמץ

5

ששון בלי שמחה

אסון אחרי אסון פוגע במשה ששון, שגריר ישראל במצריים. לפני שבועיים נהרג בנו, ראובן, בתאונת־דרכים. לפני חמש שנים נודע לו ש־אשתו, טובה, לוקה במחלה מוחית קשה („הלוואי שזה היה סרטן"). היום היא חסרת־הכרה, מזה שנה וחצי. אבל הוא נאלץ להמ־שיך בהשקת־כוסיות במסיבות דיפלומטיות ולנגינה את כאבו.

7

הר־הבית בידה

אילת מזר, ארכיאולו־גית צעירה (בתצלום) מכריזה כי גילתה מימי־צאים מדהימים בחפי־רות־העופל, סמוך להר־הבית. יריבה מחמיצים פנים, טיענים שלא גילתה דבר, ושהיא בעצם משרתת את סבה, זקן הארכיאולוגים בארץ, ה־מנבא לנקום ממי שחשף מתחת לאפי לפני שנים את התהילה.

18

חרפת ה„ריאלי"

לבית־הספר התיכון הריאלי מחיפה, אחד היוקרתיים בארץ, קרתה חרפה שכמוה טרם פגעה בשום בית־ספר אחר בארץ: שניים מי־מוריו גירשים את המנהל לבית־המישמעת, בטענה שרמי־סר החינוכי הכשיל אותם!

29

בחירת מיס נוסח רומניה

רק רומניות מתקבלות. אחרכיך מעמידים אותן בשורה, לבחור את ה־יפה שבהן, שתוכתר כ„מיס העליה הרומנית". „אני בודק את הרקע שלהן," „אומר האמרגן, „בולן חומר טוב." 32 שקלים הכרטיס, כולל עוגה, וכל הגילויים המבוערים האח־רים, המתלווים לתחרויות־יופי.

40

אתה והשקל

4 מיליארד הוברחו בשחור לחו"ל

כל מפקח נוסף במס־ההכנסה מוסיף בממוצע 3,900 ש"ח ביום לאוצר המדינה. אם הוא מפקח על מיפעלים גדולים, הוא מכניס 110,350 ש"ח ביום. מדוע מסרב האוצר להגדיל את התקן ולהוסיף 500 מישרות? הח"כ חיים רמון טוען: „במיקרה הטוב, זוהי רשלנות פושעת!" נתונים סטטיסטיים מוכיחים, כי בתקו־פת הליכוד הוברחו לחו"ל אר־בעה מיליארד דולארים שחורים.

28

הצגת האופנה של לונדון

ההצגה הגדולה ביותר בלונדון אינה מתרח־שת בתיאטרונים, אלא ברחוב. העיקרון הוא לערבב בין חליפת־ערב מיליונית לישעיר צבוע, פנקיסטי, נעלי־חצאית עדינה ומוצרים של פיעלי בניין. ברחוב הכל הולך.

24

רף חדש

אני המרגל שלך

מרדכי יענוני בתב בספק־שיר בפק־מונשר, שבו היא קורא „לעציר את הכבכת" בדרך לשיאה הברעיונית לפני התחנה הסופית. גרשון קניספל משוחח על תרגום עברי בבירת גרמניה, ישמי עון צמרת תזהה מה חיו המוז־פים לסיפרית בתבים אילו הועבק הפרס לזוג קקטוסים.

26

ההונגרי הנודד

נוגה דרומי מנהלל באמת רוצה להתגרש. „זה לא תרגיל בסיגנון רינה נקש," אומרת אשתו של ההונגרי ששוחרר מהכלא, והעו־מד להיות מגורש מהארץ. מדוע פנו כולם עורף להונגרי הנודד?

31

רחל המרחלת מדווחת:

דורי בן־זאב פגש בגל"ץ חיילת בשם **ליאת הראל.** בהפסקה מהעבודה החליטו להתחתן ● צלמת־האופנה **מישל קרמרמן** מצאה את הטייס **אלי סגל.** אומרים שהוא חתיך ● **טובי דרור** — פקידה בתל־אביב ודוגמנית בפאריס ● **ניצה שוחט,** גרושת **יואל שוחט,** נפרדה עכשיו מ**נתי עמיר** ● הזמר והנשים הבשלות

המדורים הקבועים:

מיכתבים – איזו ידיד	1
איגרת העורך – אושוויץ בפרדס	2
הנדון – קץ להפקרות	3
במדינה – המתאבק לא עזר	4
תשקוף – ניסים באוקראינה	5
יומן אישי – עוברים לערוץ הכתוב	6
אנשים – בדיחה ברדיו טהראן	7
קילנוע – הגנגסטר אלברט פיניי	8
זה הגם זה – מאכלי חומיניי	9
לילית ישראל – גמל בארווה	10
דף חדש – העיניים של המדינה	11
אתה והשקל – הסקנדאל במושבים	12
תמרורים – הקבלן והדלעת	13
תשבציפן – פחד מהרבי (4)	14
מיכתבים לרותי – סגן שרית בחאקי	15
הוריסקופ – מין מאזניים	16
רחל מרחלת – על כל העולם	17
מה הם אומרים – בנימין ג'יבלי, משה שחל, דב בן־מאיר, אשר כצנלסון, יעקב לורברבוים ואילי גורליצקי	18